

Notat drivteljing av laks og sjøaure i Skjoma 2014

NINA gjennomførte på oppdrag frå Statkraft to drivteljingar av laks og sjøaure i Skjoma i 2014. Den første vart gjennomført 21-22. september 2014, tilpassa sjøaurens gytetid. Den andre vart gjennomført 13-14. oktober, tilpassa laksens gytetid. I begge rundane vart drivteljingane gjennomført ved at tre personar svømte parallelt på ei linje, slik at laks og sjøaure blei observert i heile elvetversnittet. Deltakarar var Marius Berg, Anders Foldvik og Karl Øystein Gjelland i første runde, og Pierre Fagard, Håvard Vistnes og Karl Øystein Gjelland i andre runden. Drivteljingane vart gjennomført på heile den anadrome elvestrekninga, det vil seie frå Lillefallet og ned til sjøen. Art, storleik og kjønn (kjønn kun for laks) for observert fisk vart notert for kvar kulp og stryk undervegs nedover i elva. I tillegg vart det nytta håndholdt videokamera i områder der me forventa mykje fisk. Vassføring og vass temperatur var henholdsvis $6 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ og $7 \text{ }^\circ\text{C}$ i første runde og $1,3 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ og $1 \text{ }^\circ\text{C}$ i andre runde, medan sikta var 5-6 m og 8-10 m i henholdsvis første og andre runde.

Resultat

Laks

Det vart registrert totalt 279 laks i den første runden og 294 laks i den andre runden. Tal laks innanfor dei ulike storleiksgruppene smålaks (1-3 kg), mellomlaks (3-7 kg) og storlaks (>7 kg) er oppsummert i tabell 1. I tabell 2 er kg hofisk oppgitt, basert på antatt gjennomsnittsvekt på 2 kg for smålaks, 5 kg for mellomlaks og 8 kg for storlaks.

Tabell 1. Tal laks innanfor dei ulike storleiksgrupper og kjønn.

Dato	Små (1-3 kg)		Mellom (3-7 kg)		Stor (>7 kg)	
	Ho	Hann	Ho	Hann	Ho	Hann
21-22. september	14	122	78	38	15	12
13-14. oktober	11	123	74	48	27	11

Tabell 2. Total vekt (kg) av holaks innanfor dei tre storleiksgruppene.

Dato	Små (1-3 kg)	Mellom (3-7 kg)	Stor (> 7 kg)	Totalt
21-22. september	28	390	120	538
13-14. oktober	22	370	216	608

Sjøaure

Det vart registrert henholdsvis 1057 og 1327 sjøaure i første og andre runde. Om lag 260 av sjøauren var større enn 1 kg, resten var under 1 kg.

Tabell 3. Tal sjøaure innanfor dei ulike storleiksgruppene.

Dato	< 1 kg	1 - 3 kg	> 3 kg
21-22. september	806	211	39
13-14. oktober	1072	212	40

Diskusjon

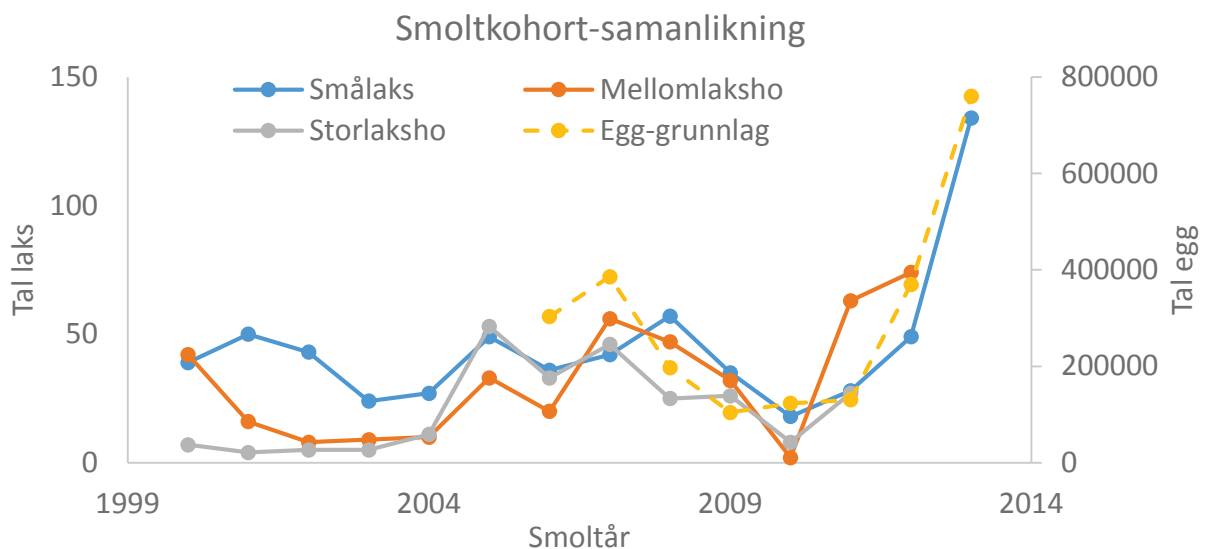
Jamt over var tala for andre runde i same storleiksorden som i første. Observasjonsforholda var gode under begge drivteljingane. Det einaste unntaket var i Bergholla i første runden, der vi ikkje kunne observere eventuell fisk som gjekk nær botnen i det aller djupaste partiet på første runden, fordi sikta var for dårleg til det. Under andre runden passerte vi 30-40 laks og sjøaure i dette partiet, utan at dette fortel noko om kor mykje fisk vi passerte der i første runden. Det vart observert noko meir

storlaks og liten sjøaure i andre runde, dette kan skuldast best observasjonstilhøve i andre runden, og/eller det kan skuldast at det har kome meir fisk opp frå sjøen. I september vart ein laks karakterisert som mogeleg oppdrettslaks, i oktober tre. Det er imidlertid viktig å understreke at klassifisering som oppdrettslaks basert på observasjon under drivteljing er svært usikkert.

Gytebestandsmålet for laks i Skjoma er 547 kg, og basert på ein biomasse på 538 og 608 kg holaks estimert frå teljingane i respektive september og oktober konkluderer vi med at gytebestandsmålet for laks vart oppnådd i 2014.

Det var ein markant auke i oppgangen av laks samanlikna med 2013 (294 registrert i 2014 mot 173 i 2013). Auken var først og fremst forårsaka av fleire smålaks (134 i 2014 mot 49 i 2013). Ein sterk auke i oppgangen av smålaks var også forventa utfrå eggdeponeringsestimat for 2008, antatt smoltutvandring ved alder fire år i 2013, og tilbakevandring som smålaks etter eitt år i sjøen (sjå Fig. 1).

Det vart også gjort eit lite prøvafiske med håv og lysfiske på kvelden like nedanfor Fallhølla, og det vart fanga 4 laks med denne metoden. Laksen vart vegd, lengdemålt og det blei tatt skjellprøve, før den blei sluppe tilbake i elva.

Figur 1: Registrert tilbakevandring av smålaks, mellomlaks ho og storlaks ho i Skjoma, relatert til året for smoltutvandring. Tala er basert på ei antaking om at storparten av smolten vandrar ut ved alder 4 år, og returnerer som smålaks etter eitt år i sjøen, mellomlaks etter to år i sjøen, og storlaks etter tre år i sjøen.

Det vart registrert eit stort tal sjøaure under eitt kg i begge feltrundar, det meste av denne stod i store stimar i Bergholla. Det var på førehand registrert frå land at det var mykje fisk, og vi hadde med oss undervannskamera (GoPro) i begge rundar for å kunne studere stimane i etterkant av drivteljinga. Dette viste seg svært nyttig, fordi det var vanskeleg å telje så mykje fisk på ein gong under sjølve snorklinga. Talet på sjøaure i desse stimane vart kontrollert og justert ved å gjenta teljinga av fisk i stimane på video.

Vi vil rette ein stor takk til Reidar Hansen og Geir Solmo for assistanse frå land.

Tromsø, 2. desember 2012
Karl Øystein Gjelland, prosjektleiar